

Sygn. akt II UK 355/15

POSTANOWIENIE

Dnia 13 kwietnia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jerzy Kuźniar

w sprawie z wniosku C. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w O.

o prawo do emerytury w obniżonym wieku,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 13 kwietnia 2016 r.,

na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 13 listopada 2014 r., sygn. akt III AUa [...],

odmawia przyjęcia skargi do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 13 listopada 2014 r., III AUa [...], Sąd Apelacyjny w [...], na skutek apelacji pozwanego ZUS Oddziału w O., zmienił wyrok Sądu Okręgowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w O. z dnia 18 marca 2014 r. w ten sposób, że oddalił odwołanie wnioskodawcy C. K. od decyzji organu rentowego z dnia 15 listopada 2013 r., odmawiającej przyznania prawa do wcześniejszej emerytury, po ustaleniu, że wnioskodawca nie legitymował się 15 letnim okresem pracy w szczególnych warunkach bądź w szczególnym charakterze i w związku z tym nie spełnił przesłanek określonych w art. 32 w związku z art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2015 r., poz. 748 ze zm., dalej ustawa o emeryturach i rentach).

W ocenie Sądu Apelacyjnego w sposób nieuprawniony Sąd pierwszej instancji zaliczył wnioskodawcy okres pracy na stanowisku elektromontera od dnia 8 sierpnia 1972 r. do dnia 31 grudnia 1998 r. w zakładzie branży przemysłu chemicznego i lekkiego (G. [...] S.A.), wymieniony w wykazie A w dziale VII stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz. 43 ze zm.), do pracy w warunkach szczególnych o jakiej mowa w dziale II wykazu A, dotyczącym prac wykonywanych w branży energetycznej (prace przy wytwarzaniu i przesyłaniu energii elektrycznej i ciepłej oraz przy montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych i ciepłych).

W skardze kasacyjnej od tego wyroku, zaskarżając go w całości, pełnomocnik wnioskodawcy zarzucił naruszenie prawa materialnego przez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie art. 184 w związku z art. 32 ustawy o emeryturach i rentach w związku z § 4 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r., w wyniku przyjęcia, że „ustawodawca uzależnił stanowiska pracy wykonywanej w warunkach szczególnych od branży w jakiej te stanowiska były zajmowane, pomimo tego, że odpowiada ona wymogom ustawowym a ponadto nie uwzględnienie przez Sąd rzeczywistych warunków pracy ubezpieczonego i nie zastosowanie wobec ubezpieczonego w całości przepisów zarządzenia nr 7 Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego z dnia 7 lipca 1987 r.”, oraz nieuwzględnienie, że „ubezpieczony będąc elektromonterem dokonywał napraw i konserwacji urządzeń elektroenergetycznych na wydziałach będących w ruchu gdzie jako podstawowe były wykonywane inne prace w warunkach szczególnych a zatem był narażony na podobne czynniki szkodliwe, co osoby pracujące przy procesie garbowania skór, a dodatkowo na czynniki związane z działaniem urządzeń elektrycznych”. Pełnomocnik wnioskodawcy wskazał także na naruszenie art. 32 ust. 1 Konstytucji RP i „nakazu jednakowego traktowania podmiotów znajdujących się w zbliżonej sytuacji (...) poprzez pominięcie okoliczności, iż wcześniej pięciu pracowników zatrudnionych przez tego samego pracodawcę na takim samym stanowisku jak odwołujący się nabyło prawo do wcześniejszej emerytury”. Pełnomocnik wnioskodawcy wniósł o uchylenie

zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu, ewentualnie zmianę zaskarżonego wyroku w całości i przyznanie wnioskodawcy prawa do emerytury poczynając od dnia 1 października 2013 r. wraz z orzeczeniem o kosztach postępowania, w tym kosztach zastępstwa procesowego.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano na istotne zagadnienia prawne – „czy kwalifikowanie zatrudnienia jako pracy w szczególnych warunkach jest możliwe jedynie w oparciu o przypisanie zakładu pracy (pracodawcy) do określonej branży (działu przemysłu) czy uwzględnić należy również pracę w warunkach szczególnych wykonywaną przez ubezpieczonego pracującego w innym dziale przemysłu, w ramach swoich obowiązków stale i w pełnym wymiarze czasu pracy jeżeli był narażony na działanie tych samych szkodliwych czynników, na jakie byli narażeni pracownicy zatrudnieni w branży wymienionej w wykazie A, stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r.”, oraz „czy wykonywanie przez pracownika pracy na wydziałach gdzie jako podstawowe były wykonywane inne prace w warunkach szczególnych a zatem stałe narażenie ubezpieczonego na podobne czynniki szkodliwe, co osoby pracujące na tych wydziałach przy produkcji podstawowej winno być zaliczone do pracy w szczególnych warunkach przy przyjęciu, że ubezpieczony dodatkowo był narażony na czynniki związane z działaniem urządzeń elektrycznych”. W ocenie pełnomocnika w sprawie istnieje także potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości oraz wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, a nadto skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie ma uzasadnienia.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli:

- 1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne,

2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów,

3) zachodzi nieważność postępowania lub

4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Za istotne zagadnienie prawne w rozumieniu cytowanego przepisu uznaje się zagadnienie dotychczas niewyjaśnione i nierozwiązane w orzecznictwie, a więc cechujące się nowością i którego rozstrzygnięcie może sprzyjać rozwojowi prawa. W utrwalonym orzecznictwie przyjmuje się, że powołanie się na tę okoliczność wymaga, obok sformułowania tego zagadnienia, także przytoczenia związanych z nim konkretnych przepisów prawnych, wskazania, dlaczego jest ono istotne oraz przedstawienia argumentacji wskazującej na rozbieżne oceny prawne (por. postanowienia: z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002 nr 1, poz. 11, z dnia 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, Wokanda 2004 nr 7-8, poz. 51, z dnia 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05, LEX nr 180841). W sytuacji gdy podstawą wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania jest potrzeba wykładni przepisów prawa, konieczne jest określenie, które przepisy wymagają wykładni Sądu Najwyższego, ze wskazaniem, na czym polegają związane z tym poważne wątpliwości, lub z przedstawieniem rozbieżności w orzecznictwie sądów (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, Biuletyn SN, 2002, nr 7, s. 10). Wypada również dodać, że podobnie jak w przypadku gdy podstawą wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest występujące w sprawie zagadnienie prawne (art. 3989 § 1 pkt 1 k.p.c.), nie zachodzi ona, jeżeli Sąd Najwyższy zajął już stanowisko w kwestii tego zagadnienia prawnego lub wykładni przepisów i wyraził swój pogląd we wcześniejszych orzeczeniach, brak nadto okoliczności uzasadniających zmianę tego poglądu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 2003 r., I PK 230/02, OSNP – wkładka z 2003 r., nr 13, poz. 5).

Przedstawione zagadnienie prawne, pomijając nawet, że w istocie zmierza ono jedynie do podważenia oceny poczynionych w sprawie ustaleń, stanowiących podstawę rozstrzygnięcia, było już przedmiotem rozważań Sądu Najwyższego, który w wyroku z dnia 1 czerwca 2010 r., II UK 21/10 (niepublikowany) wskazał, że wynikające z wykazu A, stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady

Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przyporządkowanie danego rodzaju pracy do określonej branży ma istotne znaczenie dla jej kwalifikacji, jako pracy w szczególnych warunkach w rozumieniu art. 32 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Co prawda w wyroku z dnia 6 lutego 2014 r., I UK 314/13 (OSNP 2015 nr 5, poz. 66), Sąd Najwyższy wskazał, że za wykonywaną w warunkach szczególnych należy uznać również pracę przyporządkowaną w wykazie A załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze do innego działu przemysłu niż ten, w którym jest świadczona, jeżeli stopień szkodliwości lub uciążliwości tego rodzaju pracy nie wykazuje żadnych różnic w zależności od branży, w której pracownik jest zatrudniony, jednak powyższe rozstrzygnięcie zapadło na tle odmiennego stanu faktycznego i nie znajduje zastosowania w wypadku wnioskodawcy.

Tym się kierując, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,